

Lietuvos respublikos
Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai

2023-06-21 Nr. SR-21/23

DĖL KOLEGIJŲ TINKLO STIPRINIMO ĮGYVENDINIMO

Lietuvos studentų sąjunga (toliau – LSS), būdama vienintele nacionaliniu mastu studentų interesams atstovaujanti organizacija, pritaria šiuo metu prasidėjusiam valstybinių kolegijų tinklo stiprinimui jas reorganizuojant ir (arba) joms dalyvaujant reorganizavimo procese, siekiant sudaryti sąlygas valstybinių kolegijų studijų ir mokslo taikomosios veiklos kokybei gerinti, veiksmingai sąsajai su valstybės, visuomenės, šalies ūkio poreikiais ir ilgalaikiais tikslais ir reaguoja į derinimui gautą planą.

LSS pabrėžia, jog norint pasiekti 2023–2024 metų valstybinių kolegijų tinklo stiprinimo veiksmų plane¹ (toliau – planas) nurodytus kriterijus, privaloma į vykdomą reformą žiūrėti holistiškai ir bendrus Lietuvos aukštojo mokslo progreso tikslus kelti aukščiau individualių ar institucinių ambicijų. Pagrįsti ir objektyvūs rodikliai, o ne politiniai leitmotyvai, turėtų būti reformos pamatu. Dėl šios priežasties Sąjunga teikia savo kriterijus, siekiant sėkmingo pokyčių įgyvendinimo:

- **Binarinės aukštojo mokslo sistemos išsaugojimas.** LSS laikosi griežtos nuostatos dėl aiškios takoskyros tarp kolegijų ir universitetų². Sąjunga pabrėžia, jog Vyriausybės patvirtintas planas yra orientuotas į kolegijų sektoriaus stiprinimą, todėl LSS kategoriškai nepitaria universitetų kišimuisi įgyvendinant šį Planą. Siekiant stiprinti kolegijų potencialą, resursai turėtų būti tiesiogiai investuojami į sektorių, o optimizacija turėtų vykti kolegijų tarpe.
- **Besijungiančių kolegijų kontekstas.** Prieš pradėdant įgyvendinti Vyriausybės patvirtintą planą, Studijų kokybės vertinimo centras (toliau – SKVC) atliko išsamią

¹ https://lrv.lt/uploads/main/meetings/docs/3127437_imp_af5b2e0bc28f1ead6d4ebdf74f245847.pdf

² <http://www.lss.lt/wp-content/uploads/2022/03/Aukstojo-mokslo-paskirtis.pdf>

kolegijų veiklos rodiklių analizę³. Remiantis šia analize, matome, jog dalies kolegijų prognozės 2029 metams yra nutolusios nuo rodiklių, numatytų plane. Norint, jog ši reforma turėtų realią įtaką kolegijų veiklos kokybei, LSS pabrėžia būtinybę svarstant planus atsižvelgti į tai, kaip kolegijos sinergizuotųsi tarpusavyje ir prisidėtų prie viena kitos plėtros. Jungimasis negali būti paremtas tik mechaniniais skaičiais. Svarbu puoselėti idėją, kaip viena institucija galės padėti kitai ne tik pasiekti rodiklius, bet ir imtis papildomų priemonių siekiant geriausių rezultatų.

- **Studijų kokybės užtikrinimas.** Visos reformos centre turi išlikti studentas bei kokybiškas jo išsilavinimas, todėl sprendžiant dėl pateiktų planų tinkamumo, turi būti kreipiamas papildomas dėmesys į studijų kryptių dermę bei kaip institucijos investuos į studijų portfelio optimizavimą. Akademinio personalo potencialo stiprinimas, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (toliau – MTEP) rodiklių siekimas, turi aiškiai atspindėti realų poveikį studijų procesui bei jo kokybei.
- **Regioniškumo problematika.** Remiantis SKVC atlikta analize, aiškiai matomas žymus studentų skaičiaus mažėjimas regionuose⁴. Vis mažesnė dalis abiturientų renkasi studijas nuo didžiųjų miestų nutolusiuose regionuose. Taip pat mažėja absolventų, kurie pabaigę studijas regioninėje aukštojoje mokykloje pasilieka ten kurti pridėtinę vertę. Esant tokiems demografiniams rodikliams bei siekiant užtikrinti aukštojo išsilavinimo prieinamumą regionuose, turi būti ieškoma būdų kaip sustiprinti regionines institucijas ir suteikti joms potencialo tenkinti krašto poreikį bei užtikrinti kokybišką išsilavinimą.
- **Bendras projekto pagrindimas.** Stiprinimo planų pamatu turėtų būti perspektyva į tai, kaip institucija sieks numatytų rodiklių. Ši priemonė negali būti platforma įsisavinti papildomus išteklius, skirtus nepagrįstoms išlaidoms, tačiau kryptingai orientuota į institucijų veiklos tobulinimą bei ekselencijos siekį.
- **Akademinių bendruomenių integracija.** Kiekvienos aukštosios mokyklos varomoji jėga yra žmonės – studentai, darbuotojai. Sprendžiant dėl stiprinimo planų įgyvendinimo, turi būti aišku, kaip bendruomenės integruosis tarpusavyje, kaip

³ https://www.skvc.lt/uploads/documents/files/Valstybiniu_kolegiju_veiklos_analize_2022.pdf

⁴ https://www.skvc.lt/uploads/documents/files/Valstybiniu_kolegiju_veiklos_analize_2022.pdf

papildys viena kitą ir kokio rezultato siekiama. Informavimas viso proceso eigoje, įtraukios diskusijos dėl ateities perspektyvų ir permainų įgyvendinimo turi būti kiekvieno plano centre. Konsensusas turi būti vienas iš rodiklių, siekiant kokybiško bei sisteminio tinklo optimizavimo.

Šių kriterijų įgyvendinimas yra LSS siekiamybė vertinant kiekvieną projektą. Jų tarpusavio sinergija bei aukštųjų mokyklų vizija, kaip ši reforma prisidės prie tolimesnių permainų ir veiklos rodiklių tobulinimo, turi būti sprendimų priėmimo priešastys, bet jokiais būdais ne politinės aspiracijos ar lobizmo rezultatas. Siekdami tikslingo ir kokybinio kolegijų tinklo stiprinimo, LSS teikia konkrečią nuomonę ties derinimui pateiktais projektais:

Nr.	Priemonės ir veiksmai	Veiksmų vykdytojai	LSS pozicija
1	Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas koleginių studijų ir mokslo taikomosios veiklos kokybei ir jų atitikčiai Alytaus miesto ir regiono visuomenės ir darbo rinkos poreikiams gerinti, reorganizuoti Alytaus kolegiją prijungimo prie Kauno kolegijos būdu.	Alytaus kolegija Kauno kolegija	LSS pritaria šiam siūlymui. Matydami aiškia Kauno kolegijos viziją dėl Alytaus regiono stiprinimo kuriant Kauno kolegijos padalinį Alytuje, remiantis Amerikoje naudojamu „Community College“ principu, regione būtų išlaikomas aukštasis mokslas.
2	Siekiant telkti inžinerinės pakraipos kolegines studijas Kauno regione, sudaryti palankesnes sąlygas studijų ir mokslo taikomosios veiklos kokybei ir jų atitikčiai miesto ir regiono visuomenės ir darbo rinkos poreikiams gerinti, reorganizuoti Kauno miškų ir aplinkos inžinerijos kolegiją ir Kauno technikos kolegiją jungimo būdu į Lietuvos inžinerijos kolegiją, prijungiant Kauno miškų ir aplinkos	Kauno miškų ir aplinkos inžinerijos kolegija Kauno technikos kolegija	LSS pritaria šiam siūlymui. Atsižvelgdami į tai, jog kolegijų bendruomenės rado bendrą sprendimą tarpusavyje ir jų vidinę sinergiją, Sąjunga palaiko šį jungimosi planą ir mato kaip galimybę ateityje tapti ir daugiau inžinerinių kolegijų jungiančia institucija, įprasminant Lietuvos inžinerinės kolegijos idėją.

Originalas nebus siunčiamas
LIETUVOS STUDENTŲ SĄJUNGA

LITHUANIAN NATIONAL UNION OF STUDENTS

	inžinerijos kolegiją prie Kauno technikos kolegijos.		
3	Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas jūrų technologijų bei jūrų inžinerijos pakraipos koleginių studijų ir mokslo taikomosios veiklos kokybei ir jų atitikčiai miesto ir regiono visuomenės ir darbo rinkos poreikiams gerinti, reorganizuoti Lietuvos aukštąją jūreivystės mokyklą prijungimo prie Vilniaus Gedimino technikos universiteto būdu įsteigiant Vilniaus Gedimino technikos universiteto padalinį Klaipėdoje - Jūreivystės akademiją.	Lietuvos aukštoji jūreivystės mokykla Vilniaus Gedimino technikos universitetas	LSS nepitaria šiam siūlymui. Vadovaujantis Sąjungos nuostata, jog binarinė sistema ir jos principai turi išlikti, LSS nemato galimybių šio plano įgyvendinimui ir pridėtinės vertės kūrimui. Taip pat didelis atstumas tarp institucijų kelia klausimų dėl potencialo plėtros ir tolimesnių galimybių ieškoti sinergijos. VILNIUS TECH atėjimas į Klaipėdos regioną taip pat gali sukurti disbalansą ir taip „tankioje“ aukštųjų mokyklų ekosistemoje.
4	Siekiant išsaugoti aukštojo mokslo studijas Marijampolės regione, sudaryti palankesnes sąlygas studijų ir mokslo taikomosios veiklos kokybei ir jų atitikčiai miesto ir regiono visuomenės ir darbo rinkos poreikiams gerinti, reorganizuoti Marijampolės kolegiją prijungimo prie Mykolo Romerio universiteto būdu įsteigiant Mykolo Romerio universiteto padalinį Marijampolėje	Marijampolės kolegija Mykolo Romerio universitetas	LSS nepitaria šiam siūlymui. Vadovaujantis sąjungos nuostata, jog binarinė sistema ir jos principai turi išlikti, LSS nemato galimybių šiam planui įsigyvendinti ir kurti pridėtinę vertę. Kyla pagrįstų klausimų dėl kolegijinių studijų išlikimo Marijampolėje, atsižvelgiant į MRU poziciją jungimosi kontekste, kad ambicija yra atidaryti viešojo saugumo akademiją regione, tačiau nėra vizijos tiesioginės vizijos dėl koleginių studijų išlikimo.

Originalas nebus siunčiamas
LIETUVOS STUDENTŲ SAJUNGA

LITHUANIAN NATIONAL UNION OF STUDENTS

5	Siekiant sutelkti kolegines studijas Vilniaus regione, sudaryti palankesnes sąlygas studijų ir mokslo taikomosios veiklos kokybei bei jų atitikčiai miesto ir regiono visuomenės ir darbo rinkos poreikiams gerinti, reorganizuoti Vilniaus technologijų ir dizaino kolegiją prijungimo prie Vilniaus kolegijos būdu.	Vilniaus technologijų ir dizaino kolegija Vilniaus kolegija	LSS siūlo atidėti sprendimą dėl šio siūlymo iki 2026 metų, kada bus galima objektyviau įvertinti įstatymo pakeičių įtaką nurodytoms kolegijoms. Sajungos įsitikinimu, šiuo metu trūksta pagrįstų skaičių siekiant objektyviai įvertinti šio projekto pridėtinę vertę ir galimybę jį įgyvendinti. Matant besikeičiančią dinamiką pagal SKVC pateiktą analizę, LSS neatmeta galimybės VTDK galimybei likti autonomiška aukštąja mokykla. Todėl suteikiant papildomai laiko įvertinti, kokios pasekmės laukia kolegijos, būtų galima priimti objektyvesnį sprendimą.
6	Panevėžio kolegijos, Šiaulių valstybinės kolegijos ir Utenos kolegijos valdymo organams priimti sprendimus ir iki 2023 m. gruodžio 1 d. informuoti Ministeriją dėl galimo reorganizavimo būdo jungiantis trims kolegijoms, numatant vystomas mokslo ir studijų kryptis Šiaurės Lietuvos regione bei po reorganizavimo veiksiančios aukštosios mokyklos struktūrą ir valdymo modelį.	Panevėžio kolegija, Utenos kolegija, Šiaulių valstybinė kolegija	LSS pritaria šiam siūlymui. Matydami, kokia situacija šiuo metu yra šiose regioninėse kolegijose, Sąjunga palaiko galimybę suformuoti naują darinį iš trijų institucijų. Siekiant, jog procesai pradėtų vykti ir būtų konstruktyvūs, LSS pabrėžia būtinybę ŠMSM įsitraukti į procesą ir padėti kolegijoms priimti sprendimus suteikiant išorinį moderatorių. LSS įsitikinimu, svarbu, jog pokalbiai tarp institucijų

			turėtų prasidėti dar šiemet, siekiant užtikrinti, jog sprendimai nebūtų atidėliojami ir kiek įmanoma greičiau būtų rengiamasi integraciniams planams.
7	Klaipėdos valstybinei kolegijai įgyvendinti kolegijos stiprinimo planą.	Klaipėdos valstybinė kolegija	LSS pritaria šiam siūlymui. Įvertinus KVK pateiktą stiprinimo planą bei matant tendencijas, pristatytas SKVC analizėje, Sąjunga mato perspektyvą tolimesnei kolegijos plėtrai ir galimybei pasiekti plane numatytus rodiklius. LSS pabrėžia, jog kolegijos progresas ir toliau turėtų būti stebimas, siekiant užtikrinti rodiklių pasiekiamumą.

LSS dar 2016 metais⁵, vykstant Universitetų tinklo pertvarkai, pasisakė, jog sektoriaus optimizavimas turi vykti ir Kolegijų tarpe. Sąjunga yra įsitikinusi, jog kokybiškai ir sistemingai vykdomos reformos sukurs pridėtinę vertę Valstybei ir ne susilpnins, kaip yra transliuojama viešojoje erdvėje, o kaip tik sustiprins kolegijinį sektorių ir padės jam sėkmingai įgyvendinti savo misiją.

Prezidentas

Paulius Vaitiekus

⁵ http://www.lss.lt/wp-content/uploads/2013/01/SKM_C3110180712111600.pdf